

Rapport til Forsknings- og utdanningsmelding 2013/2014 fra Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning

Rapporten fra HSL-fakultetet tar for seg de hovedtema som framkommer i brev 15.12.2014 fra UTA – Avdeling for utdanning (se vedlegg). I brevet bes fakultetene gi tilbakemelding på hvordan det arbeides systematisk for forbedring på følgende områder: Gjennomføring og frafall, internasjonalisering, karakterbruk og –fordeling, evalueringsarbeid, suksesshistorier og eventuelt annet som fakultetet ønsker å melde tilbake om i forbindelse med kvalitetsarbeid innenfor utdanningsfeltet. I denne rapporten omtales de momenter som UTA etterspør innenfor hvert av de nevnte områdene:

1. Gjennomføring og frafall

Instituttene og programstyrene ved HSL-fakultetet er opptatt av å sikre god gjennomstrømming på studieprogrammene, og følger opp dersom det skulle være spesielt dårlig gjennomstrømming. Fakultetet skiller mellom forventa og uønska frafall, der forventa frafall innebærer skifte av studieprogram, permisjon/opphold i studiene pga. sykdom, graviditet, militær-/siviltjeneste, andre personlige forhold, og at studenten slutter av personlige årsaker for å studere ved en annen institusjon. Dersom frafall derimot skyldes faglige årsaker og/eller læringsmiljø, er det årsaker vi kan gjøre noe med.

Tiltak for å hindre dårlig gjennomstrømming og uønska frafall er både å forbedre studieplan med emnerevideringer, emnesammensetning, samt videreutvikle undervisningsmetoder og litteraturlister. I tilfeller der sammensetning av emner, nedleggelse og oppretting av emner forekommer, kan det også være et ledd i en prosess med programdesign for å forbedre studieprogrammet. På noen masterprogram er det innført emner med prosjektseminar, der skisse til masteroppgave er arbeidskrav og studentene legger fram kapitler for hverandre og lærere. Det gjør at de kommer tidligere i gang med masteroppgaven og styrker gjennomføring. Slike tiltak kan også være et resultat etter studentevaluering av studieprogram og emner, der fagmiljøet får tilbakemelding om hva studentene ønsker av endringer/forbedringer. Studentene har også ønsket seg mer praksisrelaterte studier og tettere oppfølging/mer veiledning. Undersøkelser via Studiebarometeret viser også dette. Praksis er noe avhengig av type fag, og noen utdanninger har allerede innarbeidet dette, som lærerutdanningene, medie- og dokumentasjonsvitenskap og samfunnsplanlegging. I andre fag er det muligheter for ekskursjoner til bedrifter, kulturinstitusjoner og steder som er relevante for fagområdet. Det er likevel et forbedringspotensial her, som for eksempel utplassering i bedrift i utlandet eller i internasjonale bedrifter i Norge for fremmedspråkstudenter og i museum for historie-/arkeologistudenter. Mulighetene her er mange, og avhenger av blant annet av fagmiljøets ressurser til å opprette kontakt med aktuelle institusjoner.

For å styrke læringsmiljøet tilbyr mange studieprogram faglig/sosiale tiltak som frokostseminar, studietur/ekskursjon, teaterbesøk, faddervirksomhet og filmkvelder, der både ansatte og studenter på alle nivå kan møtes.

Midler fra HSL-fakultetets utdanningsfond styrker også tiltak som kan bidra til bedre kvalitet og økt aktivitet på de utdanninger fakultetet gir på bachelor- og masternivå. Det kan være tiltak som skal styrke pedagogisk kompetanse når det gjelder undervisnings-/lærings- og vurderingsformer, samt forsknings- og utviklingsarbeid med fokus på læring og undervisning. Videre gis det midler til tiltak retta mer direkte mot studenter samt praksis: gode læringsrammer rundt studentene, både pedagogisk, sosialt, fysisk og faglig-sosiale tiltak, studentene involveres i forskningsvirksomhet, praksisopphold i utlandet og tett samarbeid med praksisfeltet.

Også spørsmål knyttet til programdesign og ledelse er tatt med i arbeidet med frafalls- og gjennomføringsproblematikken. Dette har vært tema i fakultetets handlingsplan både forrige år og i inneværende år. I 2014 ble det gjennomført et prosjekt ved ISS som resulterte i et eget seminar der eksterne innledere initierte et videre arbeid med utvikling av studieprogrammene i statsvitenskap. Dette prosjektet er ennå i gang og fakultetet arbeider med å utvide prosjektet til nye programområder.

Ph.d.-studenter avgir framdriftsrapport hvert år. Dette gjøres gjennom StudentWeb med frist 1. februar. Arbeidet med oppfølgingen av ph.d.-studentenes framdriftsrapporter ses som et viktig bidrag i oppfølgingen av ph.d.-studentenes gjennomføring av studiet og derigjennom hindring av frafall. Studentene får et knippe spørsmål som avdekker framdriften i studiet, opplæringsdel og avhandlingsarbeid, i tillegg skal studenten gi en kort beskrivelse av egen framdrift. Rapporten danner grunnlag for videre faglig oppfølging av ledelsen ved instituttet. Instituttleder/nestleder/ph.d.-koordinator innkaller alle ph.d.-studenter til en individuell forskersamtale. Som regel gjennomføres avtalene enten med personlig møte eller over telefon, unntaksvis kommuniseres det via e-post (grunnet utenlandsopphold eller liknende). Tema for møte er studentens framdrift i ph.d.-studiet. Å avdekke utfordringer, problemer og starte arbeidet med å finne gode løsninger er viktig. Forskersamtale med en faglig leder ved instituttet, som ikke er veileder, der utfordringer både av faglig og ikke-faglig karakter kan tas opp, er positivt mottatt blant ph.d.-studentene. Etter at instituttet har gjennomført forskersamtalene utformes en rapport (institutttrapport) som tar for seg den generelle trenden ved instituttet, tiltak som instituttet planlegger å gjennomføre samt innspill om ønskede tiltak på fakultetsnivå. Rapporten skal ikke omhandle forhold på individnivå. Institutttrapportene legges fram for ph.d.-utvalget for behandling og oppfølging. Til slutt inngår det hele i ph.d.-utvalgets årlige kvalitetssikringsrapport.

I 2014 gjorde fakultetet et forsøk med å etablere en tiltakspakke for bedre gjennomføringsgrad i ph.d.-studiet, kr. 1 731 000 ble satt av til formålet. Fire tiltak ble utmeislet:

Tiltak A: Tilsette «gamle» ph.d.-studenter i to til tre måneder for å ferdigstille avhandlingen

Tiltak B: Belønne ph.d.-studenter som leverer inn avhandlingen til normert tid

Tiltak C: Ekstern sluttleser

Tiltak D: Ekstra driftsmidler til stipendiater

Tiltak A fikk mest fokus og oppslutning. 26 månedsverk ble tildelt 10 aktive ph.d.-studenter utenfor ordinær opptaksperiode. Instituttene prioriterte de som hadde kortest tid igjen før innlevering kunne skje. Tiltaket er et forsøk på å få flere til å levere inn avhandlingen til vurdering. Det er fortsatt tidlig å trekke konklusjoner, men de foreløpige tallene viser at 7 av 10 er ferdige med sin ekstra ansettelsesperiode, tre av disse har levert inn avhandlingen til vurdering etter endt ansettelsesperiode. Av disse har en allerede disputert. Det er vanskelig å anslå hvor lang tid en trenger for å ferdigstille en avhandling, en av disse tre leverte inn avhandlingen hele to måneder etter at ansettelsen var over. Fakultetet følger tett opp alle 10 som har fått tildelt ekstra tid for å ferdigstille avhandlingen og vi forventer at alle til slutt vil levere sin avhandling til vurdering. Den foreløpige konklusjonen er derfor at tiltaket har positiv effekt. På den andre siden er det sammenliknet med behovet kun et fåtall studenter som fikk finansiert noen ekstra månedsverk til ferdigstilling av avhandlingen. Samtidig er det også viktig å understreke at fakultetets primære mål er at ph.d.-studentene skal ferdigstille sin avhandling innen ordinær opptaksperiode. Tiltak som instituttenes ph.d.-koordinator og en årlig forskersamtale må ses inn i dette oppfølgingsarbeidet.

Noen institutter har ph.d.-koordinator/nestleder som har spesielt ansvar for oppfølging av instituttets ph.d.-studenter. Arbeidsfokus og metode varierer noe avhengig av fagmiljøets antall studenter og behov, for eksempel hvilke type og hvor ofte seminar som gjennomføres. Både studenter og instituttleder ved de aktuelle instituttene er svært fornøyde med denne organiseringen og fakultetet anser det som en god oppfølging av ph.d.-studentene på instituttnivå.

Også interne og eksterne evalueringer gir verdifulle og konstruktive tilbakemeldinger til fagmiljøene. Dette tas med i arbeidet med å forbedre studiene og læringsmiljøet og er derfor med på å øke gjennomstrømming og hindre frafall. Dette vil vi komme tilbake til under avsnittet om evalueringsarbeid.

2. Internasjonalisering

HSL-fakultetet har mange samarbeids-/utvekslingsavtaler. Men det er på fakultetet, som på UiT i sin helhet, et faktum at mange av disse avtalene ikke blir brukt. Samtidig er det flere eksempel på faglig samarbeid som ikke er formalisert gjennom en avtale.

Fakultetet får mange forespørsler om å opprette nye studentutvekslingsavtaler. Samtlige forespørsler sendes til det aktuelle fagmiljøet, som regel instituttleder, som blir bedt om å vurdere hvorvidt en ny avtale vil være faglig relevant for deres utdanningsprogram/fagmiljø. Nye avtaler blir ikke opprettet «kun» fordi studenter har funnet et sted de ønsker å reise til, eller fordi utenlandske institusjoner ofte sender en av sine ansatte hit for å foreslå å opprette en avtale. Det gjelder både for UiT-studenter som vil reise ut, og for utenlandske studenter som vil studere ved UiT. Grunnlaget for en

studentutvekslingsavtale er at den skal være et biprodukt av et faglig samarbeid. Fagmiljøene ved HSL-fakultetet understreker også betydningen å velge ut avtaleinstitusjoner de har mest samarbeid med og som utveksler flest studenter, redusere antall avtaler og sikre en god bredde. For internasjonale masterprogram er det vesentlig å ha avtaler med universitet i land der studentene har rett til norske kvotestipend. På ph.d.-nivå er det få/ingen utvekslingsavtaler for studenter, men dette er ei gruppe som ofte reiser på egen finansiering.

Videre har vi oppfordret alle studieprogrammer på HSL-fakultetet om å identifisere 3–5 utvekslingsavtaler som er særlig relevante for deres studenter, og fremheve disse på nettsidene. Også dekanatet har fulgt opp dette med å sende ut egne oppfordringer til programmene. Målet med å velge ut 3–5 avtaler som passer spesielt i det enkelte studieprogrammet, er å gjøre det enklere for studenter å kunne velge studier ved faglig relevante partnerinstitusjoner, slik at de kan få innpasset/godkjent studiet i utlandet i sin grad ved UiT etterpå. Dette er en av forutsetningene for å reise på utvekslingsavtaler og også for å få lån/stipend fra Statens lånekasse for utdanning. Studentene er også selv opptatt av at de ikke vil «tape tid» på et studieopphold i utlandet.

De 3–5 utvalgte avtalene skal helst være med institusjoner som våre fagmiljø kjenner og har samarbeid med. På den måten kan vi enda bedre stå inne for kvaliteten på den utdanningen våre studenter får mens de er på utveksling. Hvert enkelt emne som studentene ønsker å ta på utveksling, vurderes på forhånd av det aktuelle fagmiljøet. Dette for å sikre at emnene som studenten tar, kan innpasses i det studieprogrammet studenten går på. Også rapportene som våre utvekslingsstudenter skriver (<https://www.intersek.ntnu.no/rapport/>) etter at de har fullført utvekslingsoppholdet, er noe som aktivt brukes for å kontrollere kvaliteten våre studenter opplever på utveksling. UTA får automatisk varsling hver gang en UiT-student har lagt inn rapport, og HSL-fakultetet får så manuell varsling fra UTA hver gang en HSL-student har lagt inn en rapport.

Eksisterende avtaler som ikke benyttes til utveksling, og som heller ikke kan vise til faglig samarbeid de seneste år, fornyes ikke når avtaleperioden går ut.

Fagmiljøene framhever betydningen av å øke de ansattes kompetanse på krysskulturelle møter og konflikter, og hvordan dette kan håndteres av lærere. Kurset «Teaching and Supervising International Students» er et godt eksempel på dette.

3. Karakterbruk og –fordeling

HSL-fakultetet har fra og med 2012 hatt egen rutine for tilsyn med karakterbruken der instituttene velger ut et visst antall emner fra hvert nivå og fra forskjellige studieprogram/studieretninger som er representative for studiene. Dersom instituttene allerede kjenner til emner som det er spesielt gode eller dårlige resultat, blir disse emnene også valgt ut. Instituttene tar ut rapporter på karakterfordeling for ca. 3 år

tilbake for hvert emne. Ei arbeidsgruppe bestående av instituttleder, en faglig ansatt fra et av de relevante fagmiljøene, en studiekonsulent og rådgiver for kvalitetssikring av studiene ved fakultetet går igjennom rapportene. Instituttet innkaller til et felles møte med gjennomgang av informasjon fra rapportene. Deretter skriver instituttet en rapport om resultat av gjennomgangen og eventuelle spesielle funn. Dersom det er forhold det er nødvendig å ta opp med fagmiljøet/programstyret, blir dette gjort. Rapporten forelegges det/de aktuelle programstyre(r).

De årlige karakterundersøkelsene fra UHR - Universitets- og høyskolerådet blir sendt ut av fakultetet til de relevante instituttene, med oppfordring om å gjennomgå resultatene og vurdere dem i forhold til sin egen praksis for karaktersetting.

Dette gjelder også SØF-rapporten *karakterbruk og kvalitet i høyere utdanning* samt karakterundersøkelsen innen samfunnsvitenskapelige fag fra 2012. Fakultetet har ikke etterspurt instituttene/programstyrenes vurdering og videre arbeid med dette. Dette er noe fakultetet vil vurdere å be om tilbakemelding på ved seinere utsending av karakterundersøkelser, dersom det er store avvik. Instituttene melder om at de nasjonale fakultetsmøtene og fagråd følger opp dette arbeidet i samarbeid med de lokale fagmiljøene. Statsvitenskap gjennom de aktuelle Nasjonale fagråd foretatt systematisk gjennomgang av karakterrappporter nasjonalt og lokalt siden 2003.. For Master's in Indigenous Studies tas det ut karakterutskrifter for hvert semester, som blir gjennomgått med de aktuelle instituttene/fagmiljøene som tilbyr det enkelte emnet. Dette er særlig viktig for tverrfaglige program, der emnene tilhører forskjellige institutt/fagmiljø. Noen fagmiljø melder om at det høye karakternivået på master for noen år siden nå er normalisert etter at dette ble tatt opp nasjonalt og lokalt. Ved høy strykprosent blir også arbeidet med karaktergjennomgang og studiekvalitet intensivert. Der det er større emner med studenter fra flere program blir det også undersøkt om det er karakterforskjeller mellom studenter etter hvilket program de tilhører.

Fakultetene blir invitert til å fremme forslag om hvordan man kan styrke arbeidet med tilsyn og analyse av karakterbruk samt oppfølging av nasjonale karakterundersøkelser, både på institusjons-, fakultets- og faglig nivå. En mulighet her er at fakultetet ber om konkrete tilbakemeldinger fra instituttene på hvordan de vurderer og eventuelt nyttiggjør seg informasjon fra en karakterundersøkelse. På forhånd kan informasjon ved faglig ledelse ved fakultetet gi en kort orientering om de viktigste resultatene (for eksempel skriftlig og/eller på instituttledermøte) og samtidig oppfordre fagmiljøene til å jobbe aktivt med resultatene og se dem i forhold til egen karaktersetting. Deretter vil de kunne melde tilbake om hvordan de har nyttiggjort seg slike undersøkelser.

I denne sammenhengen kan det være inspirerende for fagmiljøet å delta på nasjonale karaktersamlinger. Der vil de få informasjon fra andre faglig ansatte om hvilke undersøkelser og resultater de har fra sine fagområder. Karaktersamlinga i regi av UHR i oktober 2014 var et godt eksempel på det. Fakultetet har som mål å få flere vitenskapelig ansatte til å delta på slike arrangement. Et forslag her kan være at den

faglige ledelsen og/eller deler av institutt-/programledelse deltar på slike arrangement, og i tillegg bringer videre informasjon om hovedfunn av undersøkelser som har betydning for bruk av karakterer på eget institutt/program. I likhet med ledelse av studieprogram og utvikling av studietilbudene er dette arbeid som kunne vært gjort meritterende, på linje med forskningsarbeid og -utvikling.

4. Evalueringsarbeid

Det gjennomføres interne evalueringer av studieprogrammene hvert år, slik UiTs kvalitetssystem tilsier. Fakultetet ønsker å foreslå at dette kanskje kan endres noe, med programevaluering som tar for seg en lengre periode, for eksempel hvert annet år. Da unngår man eventuelt «evalueringsstretthet» og man kan lettere se om forbedringstiltak får noen effekt. Emner evalueres en gang i løpet av programperioden, i tillegg evalueres nye emner ved første gangs gjennomkjøring. Dersom det er emner det er registrert uregelmessigheter ved (for eksempel gjennomsnittlig dårlig resultat og/eller spesielt negative tilbakemeldinger fra studentene) blir emnene fulgt opp nøye. Ved evaluering blir det lagt vekt på spørsmål/tema som skal undersøke om studentene mener de har lært det som læringsutbytte tilsier. Fakultetet vektlegger også midtveisevaluering, da dette gjør at fagmiljøet lettere kan følge opp/tilpasse endringer for de studentene det gjelder, og studentene blir mer motivert for å komme med tilbakemeldinger.

I denne forbindelse ønsker HSL-fakultetet å påpeke følgende: Ved UiT er det en årlig frist, 1. mars, for endring av emner som skal gå påfølgende studieår (høst/vår). Dersom det i løpet av våren blir påpekt momenter ved vår-emner som det er nødvendig å endre på, kan ikke dette endres før innen 1. mars neste vår. Endringen blir ikke effektivt før det aktuelle emnet tilbys våren deretter, det vil si 2 år etter påvist endringsbehov. Fakultetet mener denne ordninga er meget uheldig. Det står i motsetning til UiTs kvalitetssystem, der det står at negative sider ved emner/studieprogram skal rettes opp snarest. UiT sentralt bør derfor vurdere å endre dagens frist. En mulighet her er å innføre en frist per semester for endring i emner som skal tilbys påfølgende semester.

På en egen nettside om kvalitetssikring av studiene gir fakultetet informasjon og tips om forskjellige måter å evaluere på. Instituttene har gått mer bort fra å bruke QuestBack, som i seg selv sikrer en mer anonym tilbakemelding, til samtaler/dialog og egne spørreskjema som deles ut og samles inn i forelesning. Årsaken til dette er at QuestBack ofte har hatt lav svarprosent, mens eget spørreskjema som samles inn på forelesning/seminar sikrer flere svar. Oppmøte til samtaler kan variere, derfor kombineres det ofte med eget spørreskjema. Slik forsøker fagmiljøene å sikre studentinvolvering og tilbakemelding fra studentene.

Tilbakemelding til studentene og oppfølging med tiltak er også viktig for å sikre studentdeltakelse i evalueringsarbeidet. Her er det forskjellig praksis blant programmene, der det fremdeles er ønskelig om flere kunne informere sine studenter

om hvilke tiltak de planlegger etter studentenes tilbakemelding. Noen program informerer studentene på ei nettside eller via Fronter.

Eksterne evalueringer har vist seg å være positivt for fagmiljøene ved HSL-fakultetet. De som kanskje i utgangspunktet ikke helt har vært motivert for en slik prosess, har i løpet av prosessen blitt engasjert og interessert i tilbakemelding fra ekstern kompetanse. Andre fagmiljø har selv tatt initiativet til og bedt om å få ekstern evaluering av studieprogram, nettopp fordi de ønsker et nytt/annet perspektiv på programmet som et konstruktivt bidrag i utviklingsprosessen.

Instituttene blir informert om resultater fra studiebarometeret. Dette sendes ut fra prodekan med ei oppsummering av resultater samt lenke til selve studiebarometeret. De blir samtidig oppfordra til å bruke resultatene som tema for sine egne evalueringer av program og emner, samt ved videreutvikling av studiene generelt.

5. a) Suksesshistorier

Av gode eksempler på arbeid med forbedring av studiene og studiekvalitet, vil vi gjerne nevne oppretting av lærerutdanningens avtale med UC Berkeley: Her kan våre studenter ta deler av 5.året, som en del av masterfaget. Dette er en type avtale fakultetet ønsker å videreutvikle. Fakultetets faglige ledelse vektlegger også arbeidet for å få flere slike prosesser når avtaler opprettes, slik at studentene vet hvilke emner de skal ta i utlandet og få godkjent i sin grad her etterpå.

Et annet eksempel er tiltak for studenter ved årsstudium i kjønnsstudier, som får møte forskere som arbeider med tema kjønnsforskning og/eller møter ansatt i offentlig sektor som jobber aktivt med kjønnspolitiske tiltak/utvikling innenfor sitt felt. Fakultetet har også tildelt masterstipend fra utdanningsfondet til lærerstudenter som hospiterer ved skoler der de får undersøke undervisningsrelevante tema, som går rett på læringsutbytte for studieprogrammet og på det framtidige arbeidet de skal utføre i skolen.

Den tidligere nevnte eksterne evalueringa er også med på gi spesiell inspirasjon til fagmiljøene til aktiv videreutvikling av studiekvaliteten i programmene.

Noen institutt/senter melder om at de har et godt samarbeid med SKA – Senter for karriere og arbeidsliv: Studentene blir mer bevisst på hvilke kvalifikasjoner de har, mer karrierebevisst i forhold til studiene og får god trening i å skrive CV og jobbsøknad. Studentutvalget planlegger en egen karrieredag for alle studentene på HSL-fakultetet 19. mars 2015. UiT-frokost er et populært seminar med eksterne deltakere/bidragstere, studenter og forskere, der aktuelle tema fra samfunn og politikk skaper interesse og engasjement. Andre faglig-sosiale arrangement med studenter fra både bachelor- og masternivå, samt fadderordning styrker kullfølelse, læringsmiljø og motivasjon.

Fakultetets oppfølging av ph.d.-studenter med forskersamtale har vist seg å være vellykket. Det å bli sett av fagmiljøet, av noen andre enn oppnevnt veileder, er viktig. En ph.d.-student, utenfor ordinær studieperiode, men som fortsatt var aktiv student jf. § 12 i forskriften, ble kontaktet av instituttleder. Studenten hadde egentlig gitt opp å bli ferdig med avhandlingen, men etter forskersamtalen ble igjen en gnist av pågangsmot tent og den siste innspurten ble satt inn. Ett år etter forskersamtalen ble avhandlingen levert inn til vurdering og endte opp med disputas.

5. b) Andre forhold

HSL-fakultetet vil ellers omtale tilsyn gjennom NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) av sju av våre masterprogram i historisk-filosofiske fag fra februar 2013. (master i arkeologi, dokumentasjonsvitenskap, filosofi, historie, kunstvitenskap, russlandsstudier og Visual Cultural Studies). Fire av programmene er godkjent/tatt ut av tilsyn. De siste rapportene om to av programmene ble sendt til NOKUT i november 2014 (russlandsstudier og Visual Cultural Studies). Vi avventer nå respons fra NOKUT på de to rapportene samt på brev i juni 2014 fra UiT om nedleggelse av master i dokumentasjonsvitenskap. Dette har vært en grundig læringsprosess både for de aktuelle fagmiljøene og instituttene, samt for vår faglige ledelse og studieadministrasjon. Selv om vi kjenner til de nasjonale krav og lokale forskrifter som gjelder for utdanningsvirksomheten, gir en slik prosess et spesielt innsyn i hvordan vi vurderer de forskjellige krav i forhold til de konkrete programmene vi tilbyr. I løpet av prosessen har momenter ved programmene blitt utbedra og spesifisert, til nytte for både studenter, søkere, ansatte og mulige arbeidstakere. Det har medført ekstra interesse i fagmiljøene for å følge opp arbeidet med studiekvalitet og gjennomføre tilsvarende prosess på egen hånd på bachelornivå. Fagmiljøet og instituttet opplevde prosessen med tilsyn og nedlegging av master i dokumentasjonsvitenskap som en revitalisering og ble derfor en god start for den planlegging som nå foregår av en ny master i medie- og dokumentasjonsvitenskap. Fakultetet setter også pris på det gode samarbeidet vi har hatt med UTA – Avd. for utdanning i denne prosessen.